

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

STRATEGIJA INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA U SLUŽBI DIGITALNOG RAZVOJA GRADA GRADAČAC

Decembar 2023

IZJAVA O ODRICANJU ODGOVORNOSTI. Ovaj dokument je pripremljen uz podršku Projekta pomoći lokalnoj upravi (LGAA), koji finansira Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID). Stavovi i mišljenja izražena u ovoj publikaciji ne odražavaju nužno stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

(DELETE THIS BLANK PAGE AFTER CREATING PDF. IT'S HERE TO MAKE FACING PAGES AND LEFT/RIGHT PAGE NUMBERS SEQUENCE CORRECTLY IN WORD. BE CAREFUL TO NOT DELETE THIS SECTION BREAK EITHER, UNTIL AFTER YOU HAVE GENERATED A FINAL PDF. IT WILL THROW OFF THE LEFT/RIGHT PAGE LAYOUT.)

SADRŽAJ

SADRŽAJ	3
1. UVOD I SVRHA STRATEGIJE	5
1.1. UVOD.....	5
1.2. VAŽNOST DIGITALNE TRANSFORMACIJE U LOKALNOJ SAMOUPRAVI.....	5
1.3. SVRHA DIGITALNE TRANSFORMACIJE U LOKALNOJ SAMOUPRAVI	6
2. IZVRŠNI SAŽETAK.....	6
3. KORIŠTENA METODOLOGIJA	10
4. ANALITIČKI PREGLED PROCJENE DIGITALNE SPREMNOSTI.....	11
4.1. MENADŽMENT	13
4.2. PRUŽANJE USLUGA.....	13
4.3. INTERNI PROCESI.....	13
4.4. ORGANIZACIJSKA KULTURA I VJEŠTINE UPOSLENIKA	14
4.5. TEHNOLOŠKA INFRASTRUKTURA.....	14
4.6. INFRASTRUKTURA PODATAKA, STRATEGIJA I UPRAVLJANJE	14
4.7. CYBER SIGURNOST, PRIVATNOST I OTPORNOST	15
4.8. PRAVNI OSNOV	15
4.9. INOVACIJSKI EKOSISTEM	15
4.10. UKUPNA DIGITALNA SPREMNOST GRADA GRADAČAC.....	16
5. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI SA INDIKATORIMA.....	17
5.1. VIZIJA DIGITALNE TRANSFORMACIJE INSTITUCIJE	17
5.2. STRATEŠKI CILJEVI SA INDIKATORIMA	17
6. MJERE I STRATEŠKI PROJEKTI SA INDIKATORIMA	18
7. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA IMPLEMENTACIJU, PRAĆENJE I EVALUACIJU	27
8. AKCIONI PLAN ZA TRI GODINE	31

SKRAĆENICE

AI – Artificial Intelligence

API – Application Programming Interface

BiH – Bosna i Hercegovina

DMS - Document Management System

DOB – Dokument okvirnog bužeta

DRA – Digital Readiness Assesment

ERP – Entreprise Resource Planining

ESB – Enterprise Service Bus

FBiH – Federacija Bosne i Hercegovine

G2G – Goverment to Goverment

G2C – Goverment to Citizens

G2B – Goverment ti Business

HW – Hardware

IoT – Internet of Things

IT – Information Technology

ISO – International Organization for Standardization

ISMS – Information Security Management System

LAN – Local Area Network

RS – Republika Srpska

SW – Software

USAID - United States Agency for International Development

1. UVOD I SVRHA STRATEGIJE

1.1. UVOD

U današnje vrijeme, digitalizacija je od suštinskog značaja za transformaciju i modernizaciju lokalne uprave i donosi višestruke koristi. Prvenstveno, digitalizacija pomaže unaprjeđenju pružanja javnih usluga, ubrzava administrativne procese i čini rad uprave efikasnijim i efektivnijim. Usvajanjem i korištenjem digitalnih tehnologija olakšava se pristup informacijama i poboljšava interakcija između građana, poslovnog sektora i uprave, što rezultira povećanjem zadovoljstva građana i poboljšanjem kvalitete njihovog života.

Primjena digitalizacije, također, uvodi i pospješuje inovacije u pružanju javnih usluga. Pametna rješenja poput digitalnih platformi za komunikaciju sa građanima mogu značajno unaprijediti kvalitetu i dostupnost usluga. Digitalna interakcija stvara osjećaj pripadnosti i doprinosi jačanju demokratskih procesa. Uvođenjem digitalnih alata za participaciju, lokalna samouprava postaje inkluzivnija, a građani imaju priliku aktivnije učestvovati u procesima donošenja odluka.

Dokument Strategija informacionih tehnologija u službi digitalnog razvoja (u daljem tekstu Strategija digitalnog razvoja) Grada Gradačac predstavlja okvir za sistematsko i organizovano provođenje digitalizacije, sa krajnjim ciljem modernizacije i povećane dostupnosti javnih usluga visoke kvalitete i poboljšane komunikacije sa građanima i poslovnim sektorom. Strateško planiranje digitalnog razvoja predstavlja osnovnu za uspješnu digitalnu transformaciju. Fokus Strategije za digitalni razvoj je na definisanju mjera i strateških projekata digitalizacije kojima će se unaprijediti digitalna zrelost Grada Gradačac.

Strategija je izrađena u sklopu tehničke podrške koju je Gradu Gradačac pružio Projekat pomoći lokalnoj upravi (eng. Local Governance Assistance Activity-LGAA) u Bosni i Hercegovini koji finansira Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID).

1.2. VAŽNOST DIGITALNE TRANSFORMACIJE U LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Digitalna transformacija u lokalnoj samoupravi je put koji vodi izgradnji efikasnije, transparentnije i odgovornije javne administracije. Zaostajanje na ovom putu ne samo da koči razvoj društva i ekonomije, već i otežava svakodnevni život građana. Ubrzana digitalizacija unaprjeđuje efikasnost, automatizira procese i povećava produktivnost zaposlenih u lokalnoj upravi. Digitalizacijom jedinica lokalne samouprave (JLS) može ponuditi brži pristup informacijama, te kvalitetnije usluge koje su lako i stalno dostupne. Digitalni alati za interakciju i saradnju sa građanima omogućavaju njihovo aktivnije uključivanje u donošenje odluka i kreiranje politika, što vodi ka participativnijoj i odgovornijoj upravi. Digitalno okruženje privlači investicije, razvija inovacije i stvara nove poslovne prilike, te pokreće ekonomski rast i stvara nova radna mjesta.

Javni sektor, posebno jedinice lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, suočavaju se sa izazovom ozbiljnog zaostajanja u procesima digitalizacije, posebno u poređenju sa privatnim sektorom. Navedeni jaz predstavlja ograničenje za ukupni napredak društva i ekonomije u Bosni i Hercegovini. Prepoznato je da je reforma javnog sektora ključna za daljnji razvoj demokratskog društva, što je naglašeno u strateškim dokumentima Evropske Unije, kao i u pojedinačnim nacionalnim aktima. Ove reforme su složen i dugotrajan proces koji zahtijeva integralno i sistemsko vođenje.

1.3.SVRHA DIGITALNE TRANSFORMACIJE U LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Svrha digitalne transformacije je stvaranje efikasnijeg, transparentnijeg i pristupačnijeg javnog sektora. Implementacija savremenih elektronskih sistema omogućava bolju komunikaciju između građana i lokalne samouprave, olakšava pružanje informacija i ubrzava procese donošenja odluka. Na taj način, digitalna transformacija postaje ključna za modernizaciju i razvoj lokalnih zajednica. Primjenom digitalnih tehnologija pojednostavljaju se i automatizuju interni procesi u JLS te se reduciraju ili potpuno uklanjaju ponavljajući manualni zadaci, a povećava se efikasnost i produktivnost uprave. Primjenom digitalnih alata prikuplja se, skladišti i analizira veliki broj podataka sa ciljem donošenja odluka baziranih na utvrđenim činjenicama i prilagođavanja digitalnih usluga potrebama građana i poslovnog sektora. Najznačajniji efekti primjene digitalnih tehnologija su unaprjeđenje rada JLS, pružanje pristupačnih usluga građanima i poslovnom sektoru, te poboljšanje cjelokupnog korisničkog iskustva i zadovoljstva.

Cilj procjene digitalne spremnosti jeste pospješiti postupnu transformaciju poslovnih procesa i modela pružanja usluga iz konvencionalnih u elektronske i digitalne formate, koristeći potencijal modernih informacijskih i komunikacijskih rješenja, hardverskih i softverskih alata, i druge tehnologije povezane sa široko rasprostranjenim pristupom internetu. Transformacija ovog tipa obuhvata cijeli javni sektor, uključujući jedinice lokalne samouprave, i poznata je pod zajedničkim pojmom eGovernment ili e-Uprava.

2. IZVRŠNI SAŽETAK

Procjena digitalne spremnosti obuhvata analizu trenutnog potencijala za digitalnu transformaciju u Gradu Gradačac u devet oblasti, i to:

1. Menadžment
2. Pružanje usluga
3. Interni procesi
4. Organizacijska kultura i vještine uposlenika
5. Tehnološka infrastruktura
6. Upravljanje infrastrukturom podataka
7. Cyber sigurnost, privatnost i otpornost
8. Pravna osnova
9. Digitalni i inovacijski ekosistem

Rezultat procjene se ogleda u dva ključna dokumenta:

1. Izvještaj procjene digitalne spremnosti Grada Gradačac
2. Strategija digitalnog razvoja (2024 – 2028) za Grad Gradačac.

Strategija digitalnog razvoja sadrži opis trenutnog stanja digitalne zrelosti, ocjene po iznad navedenim oblastima, ključne nalaze, te konkretne preporuke za prevazilaženje izazova digitane transformacije.

Grad Gradačac iskazuje snažnu opredijeljenost za digitalizacijom uprave što uključuje unaprjeđenje načina i metoda rada, pružanja usluga, interakcije sa građanima, privredom te drugim organizacijama javnog sektora. Načini operacionalizacije digitalizacije su djelimično uočljivi, te je za adekvatno trasiranje ovoga puta nužno izraditi Strategiju digitalnog razvoja.

Strategija razvoja grada Gradačac (2023-2027. godina) jasno artikulira viziju digitalnog razvoja kao ključni element u praćenju savremenih trendova i ciljeva održivog razvoja. Identificirani izazovi u ekonomskom razvoju Gradačca, poput pametne specijalizacije, transfera tehnologija, inovacija i zelene tranzicije, naglašavaju potrebu za digitalnom transformacijom. Posebna pažnja posvećena je populacionoj politici i daljnjem razvoju digitalizacije u pružanju usluga i radu uprave, uz prepoznavanje ključnih uloga informacionih tehnologija. Strategija podcrtava važnost digitalizacije uprave i uspostave digitalnih servisa, te praćenje razvoja digitalnih vještina građana. Planiraju se razviti različiti kanali pružanja usluga, pojednostaviti procedure, racionalizirati upravni postupci, te uspostaviti mehanizmi kontrole i zaštite prava korisnika. Utvrđene mjere, poput uvođenja pet digitaliziranih procesa do 2027. godine, ukazuju na ambiciju povećanja efikasnosti, ekonomičnosti i transparentnosti rada javne uprave. Jedan od ključnih strateških projekata je unaprjeđenje rada javne uprave kroz digitalizaciju- uspostava e-Uprave, poboljšanje uslova rada te nabavka opreme i sredstava. Ovaj projekt ima za cilj povećanje osposobljenosti javne uprave i pružanje kvalitetnijih usluga građanima. Prepoznati su i ključni izazovi, poput regulatornih ograničenja, budžetskih restrikcija i inercije javnog sektora, a za njihovo prevazilaženje planira se intenzivna edukacija, identifikacija zakonskih prepreka i saradnja na različitim razinama vlasti. Pregled svih strateških i pratećih dokumenata Grada Gradačac dostupni su putem web stranice. Ono što je od ključnog značaja jeste da je Gradsko vijeće Gradačac odobrilo sredstva za realizaciju prioritarnih projekata navedenih u Strategiji razvoja grada Gradačac.

Strategija digitalnog razvoja Grada Gradačac fokusira se na interoperabilnost, automatizaciju i uspostavu standarda, čime će se dalje unaprijediti digitalna infrastruktura i potaknuti usklađenost s modernim tehnološkim trendovima. S obzirom na postavljene ciljeve, ključno je ostvariti financijsku podršku iz budžeta Grada kako bi se projekti uspješno implementirali, što ovu strategiju čini ključnim korakom prema digitalnoj transformaciji u narednom petogodišnjem periodu.

Unatoč iznadprosječnoj infrastrukturi, Grad Gradačac se suočava sa ograničenjima za potpunu digitalizaciju. Trenutna web stranica je ažurirana sa uslugama nivoa sofisticiranosti dva (2) što podrazumijeva dostupnost formulara u elektronskom obliku uz mogućnost preuzimanja i spašavanja na računaru. Grad Gradačac je proveo tendersku proceduru za izradu nove web stranice, koja će imati proširenu listu usluga, opis pojedinih usluga, uslove i kriterije, kao i prateće obrasce za popunjavanje. Implementacijom nove web stranice Grada Gradačac planirano je da četiri (4) usluge budu na nivou 3 – što osigurava dvosmjernu elektronsku komunikaciju građana i poslovnog sektora.

Hardverski kapaciteti su zadovoljavajući. Preporučuje se ulaganje u dodatnu opremu kako bi se osigurao efikasniji rad zaposlenika. Softverska opremljenost je na nivou prosjeka dok postojeći sistem za upravljanje dokumentima nije optimalan za potpunu digitalnu transformaciju. Razmatranje modernizacije ovog sistema ili uvođenje novog, prilagođenog digitalnim inicijativama, može biti ključno za postizanje viših standarda efikasnosti, transparentnosti i interakcije s korisnicima.

Informacijska i komunikacijska infrastruktura, zajedno sa hardverskom i softverskom opremom Grada Gradačac, može se smatrati iznadprosječnom u kontekstu Bosne i Hercegovine, te većine jedinica lokalne samouprave. Međutim, uzimajući u obzir zahtjeve procesa digitalne transformacije ista je ipak ograničena i nije dostatna za uspješno ostvarivanje digitalizacije i transformacije organa javne uprave.

Grad Gradačac je uspostavio web stranicu s aktiviranom domenom gradačac.ba, koja se redovno ažurira. Web stranica sadrži informacije o radu uprave i najvažnije zvanične akte,

odluke, pravilnike, planove, izvještaje i sl. Unutar rubrike eUprava/Zahtjevi, fizička i pravna lica mogu pronaći sve obrasce potrebne za podnošenje zahtjeva za uslugama koje pruža Grad Gradačac, s tim da trenutno nedostaju elektronske forme koje bi omogućile elektronsko popunjavanje zahtjeva. Većina usluga je na nivou 2, građani mogu preuzeti dokumente online, popuniti ih i dostaviti fizički u šalteru kako bi ostvarili željenu uslugu. Web stranica se također koristi za poboljšanje transparentnosti u područjima poput javnih nabavki, javnih poziva, javnih rasprava, oglasa, konkursa i pružanja uputa za pristup informacijama. Međutim, naprednih web servisa ili elektronske korespondencije sa građanima, pravnim licima ili drugim organima uprave trenutno nema. Stoga je neophodno temeljito nadograditi postojeći sistem kako bi se odgovorilo zahtjevima savremenih digitalnih normi i osigurala efikasna digitalna interakcija s korisnicima.

Zahvaljujući iznadprosječnoj hardverskoj opremljenosti Grad Gradačac se nalazi u povoljnom položaju za pokretanje procesa digitalne transformacije. Međutim, za bržu i efikasniju digitalnu tranziciju neophodno je osigurati dovoljno računarskih resursa, računara, monitora i drugih perifernih uređaja, za podršku novim digitalnim rješenjima i uslugama, a samim tim i za poboljšanje efikasnosti i produktivnosti zaposlenih.

Softverska opremljenost Grada Gradačac, iako solidna, zahtijeva dodatno unapređenje kako bi u potpunosti podržala procese digitalne transformacije. Trenutni softverski alati imaju ograničene funkcionalnosti koje nisu uvijek prilagođene stvarnim potrebama i poslovnim procesima, izazivajući otpor zaposlenika i favoriziranje tradicionalnih metoda rada na papiru. U cilju uspješne digitalne transformacije, posebno u dijelu interne digitalizacije i otvaranja digitalnih servisa prema građanima i pravnim subjektima, nužno je ulaganje u modernu softversku infrastrukturu.

Sistem za upravljanje dokumentima (DMS), implementiran 2000. godine, utvrđen je kao djelomično realiziran, s indikacijom da većina službi ne koristi sve njegove funkcionalnosti. IT odjel ima sredstva odobrena za nabavku 30 licenci Microsoft 365 u prvoj fazi, s planom ukupne nabavke 120 licenci kako bi svaki zaposlenik imao pristup Microsoftu 365. Kroz ove korake, Grad Gradačac može stvoriti radno okruženje koje je efikasnije, produktivnije i odgovornije prema građanima. Unatoč postojećem napretku, sistem za upravljanje dokumentima u mnogim slučajevima ne prati poslovne procese u praksi, i može dovesti do nezatvaranja predmeta u digitalnom režimu, što negativno utiče na daljnji proces digitalizacije i transformacije. Trenutni sistem također nema modul za integraciju digitalnog potpisa i pečata, ali postoji mogućnost relativno brze nadogradnje. Sistem upravljanja ovlaštenjima je funkcionalan i ključan za efikasnost administracije. Međutim, za optimalnu primjenu sistem je potrebno vezati za sistematizirana radna mjesta umjesto za pojedinačne zaposlenike.

Analizom digitalne spremnosti, utvrđeno je da Grad Gradačac posjeduje formalno definiranu Mapu poslovnih procesa za DMS i ista je dostupna na svakom računaru u upravi. Međutim, kako bi se unaprijedila funkcionalnost DMS-a, nužno je doraditi Mapu poslovnih procesa, odnosno definirati put dokumenta. Ovaj detaljan prikaz će poboljšati funkcionalnosti sistema, posebno opciju praćenja toka dokumenta kroz sve faze postupka. Definiranje i precizno mapiranje puta dokumenta od tačke ulaska ulazne pošte na Pisarnici, preko ključnih faza poput potpisivanja od strane ovlaštenih lica, do trenutka otpreme izlaznog dokumenta kroz izlaznu poštu na Pisarnici, omogućuje transparentno i efikasno upravljanje dokumentima. Ova jasnoća u procesima predstavlja temelj za optimizaciju DMS-a, čime se unapređuje ukupna digitalna spremnost Grada Gradačac.

Dalja analiza ukazuje na solidan stepen informatičke pismenosti zaposlenika Gradske uprave na nivou od 70-80%. Svi zaposleni u Gradu Gradačac su opremljeni računarima,

te posjeduju dodijeljene e-mail adrese, koje redovno koriste za internu komunikaciju i kontakt sa strankama. Međutim, korištenje drugih alata, poput DMS-a i softvera za upravljanje finansijama, varira među zaposlenicima u skladu s potrebama njihovih specifičnih službi. Uočava se da ograničen broj zaposlenika koristi navedene alate, a ta odluka često zavisi od zahtjeva i potreba službe u kojoj pojedinci rade. Interesantno je napomenuti da neke službe imaju softverske alate ili pristup drugim platformama iz nadležnosti drugih nivoa vlasti i organa javne uprave i koriste ih kako bi efikasno obavljali svoje radne zadatke iz matične nadležnosti. Ovo ukazuje na dinamičnost i specifičnost rada u javnoj upravi, gdje zaposlenici moraju biti osposobljeni da koriste različite softverske alate i sisteme kako bi efikasno odgovorili na raznovrsne izazove u vršenju radnih zadataka. U tom smislu, važno je naglasiti potrebu za kontinuiranim razvojem informatičkih vještina zaposlenika, kako bi se održao korak sa naprednim tehnološkim rješenjima i poboljšala efikasnost rada u javnoj upravi.

Implementacijom kvalifikovanog digitalnog potpisa u Gradu Gradačac, što uključuje uspostavu interne infrastrukture ključa, izdavanje digitalnih certifikata i digitalnih nekvalifikovanih potpisa, otvara se mogućnost za potpunu transformaciju internih komunikacija. Ovaj napredak omogućava zaposlenicima, kako individualno tako i između različitih službi, da vode digitalnu korespondenciju bez potrebe za papirnim dokumentima. Automatizacijom interne dostavne knjige i drugih evidencija, u skladu s Pravilnikom o kancelarijskom poslovanju FBiH, postiže se efikasnije vođenje administrativnih procesa. Osim unapređenja internih procesa, implementacija digitalnog potpisa predstavlja korak ka postepenom prelasku na eksternu digitalnu komunikaciju. Ovaj pristup, shodno nedavnim izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku BiH i drugih relevantnih zakonskih i podzakonskih propisa, omogućava usklađenost sa savremenim standardima i podstiče digitalnu transformaciju javne uprave u BiH. Sve navedene mjere ne samo da olakšavaju trenutne administrativne procese, već i stvaraju temelj za efikasnije vođenje upravnih postupaka u budućnosti. Holističkim pristupom digitalizaciji ne samo da se unapređuje efikasnost i transparentnost javne uprave u Gradu Gradačac, već i postavlja temelj za modernizaciju i prilagodbu budućim tehnološkim i zakonodavnim promjenama u oblasti upravljanja.

Nakon provedene procjene digitalne zrelosti Grada Gradačac, pristupilo se izradi Strategije digitalnog razvoja Grada Gradačac. Navedeni proces obuhvatio je sagledavanje i identifikaciju odgovarajućih internih i eksternih koraka digitalizacije, koji se mogu provoditi sukcesivno ili, barem donekle, paralelno. Prvenstveno, to uključuje unutarnju tranziciju prema poslovanju bez papira i usvajanje nove radne etike, koja se ogleda u digitalnoj transformaciji cijele javne uprave. Ključni izazovi, koji mogu predstavljati prepreke u ostvarivanju postavljenih ciljeva, uključuju nepovoljan zakonodavni i regulatorni okvir na različitim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, budžetska ograničenja, nedostatak stručnih vještina, ne/adekvatan dizajn softverskih alata, te osiguranje njihovue međusobne interoperabilnosti i kompatibilnosti, te zaštitu podataka i privatnosti. Također, izazovi uključuju sajber sigurnosne rizike, manjak informatičkih vještina kod zaposlenika i budućih korisnika digitalnih servisa, te opću tromost javnog sektora u provođenju procesa digitalizacije i digitalne transformacije.

Za prevazilaženje ovih izazova potrebno je osigurati kontinuiranu edukaciju zaposlenika Grada Gradačac u području digitalnih vještina, identifikacije negativnih uticaja zakonodavnog okvira na svim razinama vlasti, te precizno planiranje projektnih aktivnosti i digitalnih alata. Sve ovo treba rezultirati prijelazom na digitalni način rada javnog sektora s visokom interoperabilnošću, automatizacijom, skalabilnošću, te poštivanjem domaćih i međunarodnih standarda, propisa, preporuka i dobre prakse.

3. KORIŠTENA METODOLOGIJA

Set alata za procjenu digitalne spremnosti razvijen je u sklopu Projekta digitalne transformacije u javnom sektoru u Bosni i Hercegovini (2020- 2024) implementiranog uz podršku UNDP-a i Britanske ambasade u Bosni i Hercegovini.

Polazna osnova za razvoj metodologije je „Procjena spremnosti digitalne vlade: osnov za digitalni razvoj“ (Digital Government Readiness Assessment - DGRA) Svjetske banke. Naime, Svjetska banka je u 2020. godini ponudila komplet sveobuhvatnih dijagnostičkih alata za procjenu spremnosti digitalne vlade s ciljem da pomogne vladama zemalja u razvoju tokom procjene vlastite spremnosti za digitalnu transformaciju. Navedeni set alata omogućava da se kroz analizu, korištenjem kvalitativnih i kvantitativnih alata, identificiraju snage i slabosti trenutnog statusa digitalne vlade i predlože buduće aktivnosti za poboljšanje i/ili razvoj sveobuhvatne nacionalne IKT strategije (World bank, 2020)

Metodološki okvir Svjetske banke za procjenu spremnosti digitalne vlade je rezultat istraživanja najboljih međunarodnih praksi i stavova stručnjaka za digitalnu upravu, te se sastoji od 67 pitanja i obuhvata devet osnovnih temelja koji grade otvorenu i agilnu infrastrukturu i operacije digitalne vlade: (i) liderstvo i upravljanje, (ii) dizajn usmjeren na korisnika, (iii) javna uprava i upravljanje promjenama, (iv) sposobnosti, kultura i vještine, (v) tehnološka infrastruktura, (vi) infrastruktura podataka, strategije i upravljanje, (vii) cyber sigurnost, privatnost i otpornost, (viii) zakonodavstvo i regulativa, (ix) digitalni ekosistem

Sama izrada Strategije digitalnog razvoja je podrazumijevala proces podijeljen u tri osnovne faze: faza analize trenutnog stanja digitalizacije, relevantnih propisa na snazi i postojećih IT kapaciteta, na osnovu koje su doneseni zaključci o trenutnom nivou digitalne spremnosti institucije, zatim konsultacije sa predstavnicima Grada o ključnim nalazima analize i na kraju faza strateškog planiranja prilikom koje je definirana vizija 5-godišnjeg digitalnog razvoja Grada, pripadajući ciljevi, mjere i strateški projekti.

Analiza je obuhvatala niz istraživačkih pristupa:

Desk review što je podrazumijevalo pregled dostupnih dokumenata i podataka relevantnih za instituciju/JLS. Na bazi provedenog pregleda dostupnih podataka i informacija, kreirani su osnovni zaključci o institucionalnom okviru digitalne transformacije institucije/JLS.

Analiza dokumenata je obuhvatila kvalitativno istraživanje analize internih dokumenata institucije/JLS na bazi kojeg su doneseni određeni zaključci po pojedinim oblastima digitalne transformacije.

Prikupljanje primarnih podataka korištenjem metode polustrukturiranog intervjua u kojoj su intervjuisani svi relevantni uposlenici institucije/JLS s ciljem produbljivanja saznanja o nivou digitalne spremnosti institucije/JLS po svakoj identifikovanoj oblasti digitalne transformacije.

Procjena je urađena u odnosu na 9 segmenata digitalne transformacije i to:

1. **Menadžment** –procjenjuje se koliko je vjerovatno da će proces digitalne transformacije institucije biti uspješan, a sastoji se od procjene sljedećih alata za planiranje digitalne transformacije u javnom sektoru: vizije digitalne transformacije, indikatora digitalne transformacije, plana digitalne transformacije, koordiniranja digitalnom transformacijom i tsl.

2. **Korisnički orijentirani dizajn** - ispituje se konsultovanje i učešće korisnika u dizajnu i razvoju digitalnih ili e-usluga u svim korisničkim grupama.
3. **Interni procesi** - razmatra se reforma javne uprave za digitalnu transformaciju.
4. **Organizacijska kultura i vještine zaposlenika** - razmatra se spremnost ljudskog kapitala unutar JLS na digitalnu transformaciju.
5. **Tehnološka infrastruktura** – razmatraju se zajednički standardi tehnološke infrastrukture, standardi za definisanje digitalne platforme i usluga, standardi interoperabilnosti, upravljački informacione sistemi i druge zajedničke platforme.
6. **Infrastruktura podataka, strategija i upravljanje** - razmatraju se podaci uprave, njihova dostupnost, struktura i povezani standardi i protokoli razmjene, kao i politike.

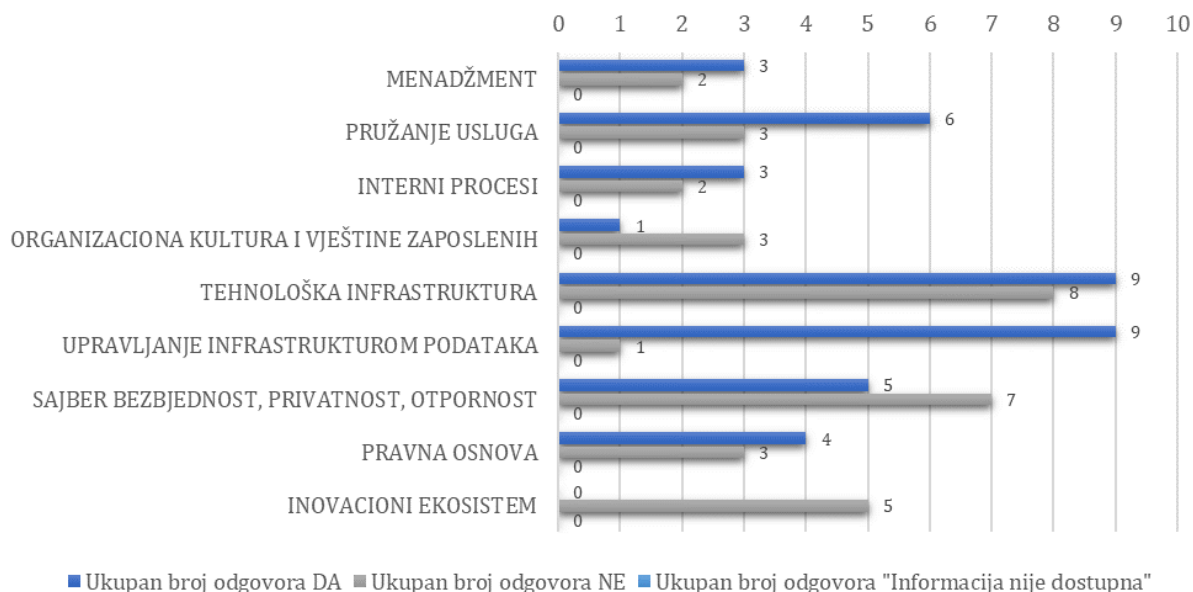
Na bazi provedenog primarnog istraživanja prikupljeni su podaci o digitalnoj spremnosti Grada Gradačac po svakoj od iznad navedenih oblasti digitalne vlade. Na osnovu analize podataka formirani su zaključci koji su validirani provođenjem konsultacija i radnih sastanaka sa predstavnicima Grada nakon čega je održana radionica o strateškom planiranju na kojoj su definirani dugoročna vizija, ciljevi, mjere i strateški projekti digitalne transformacije Grada Gradačac.

4. ANALITIČKI PREGLED PROCJENE DIGITALNE SPREMNOSTI

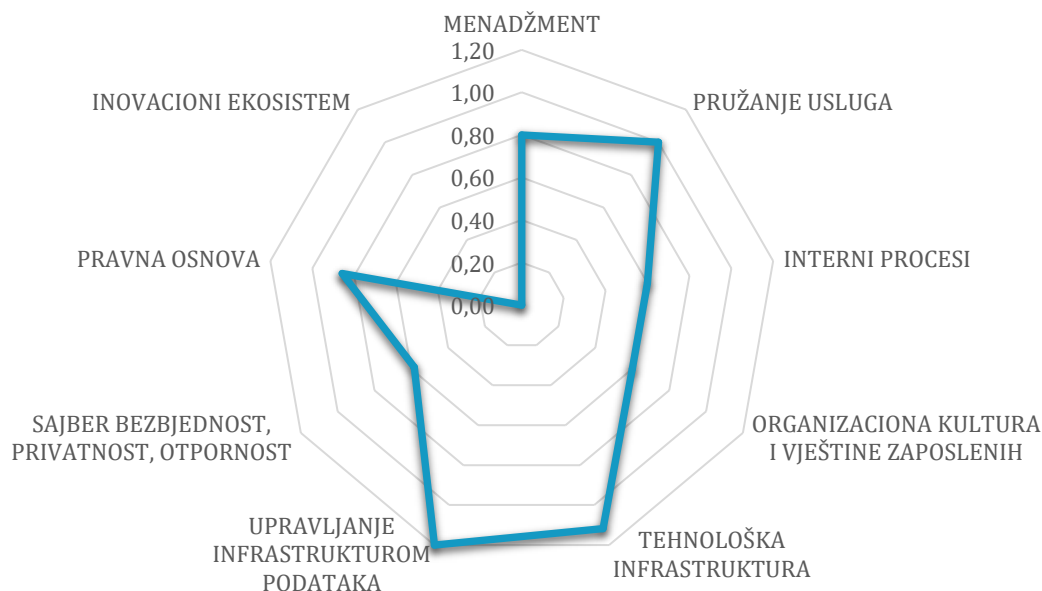
U nastavku su predstavljeni rezultati procjene digitalne spremnosti Grada Gradačac sa predstavljenim pripadajućim grafovima uz kratku diskusiju rezultata.

Oblast	Indeks	Ukupan broj odgovora DA	Ukupan broj odgovora NE	Ukupan broj odgovora "Informacija nije dostupna"
MENADŽMENT	0,80	3	2	0
PRUŽANJE USLUGA	1,00	6	3	0
INTERNI PROCESI	0,60	3	2	0
ORGANIZACIONA KULTURA I VJEŠTINE ZAPOSLENIH	0,60	1	3	0
TEHNOLOŠKA INFRASTRUKTURA	1,12	9	8	0
UPRAVLJANJE INFRASTRUKTUROM PODATAKA	1,20	9	1	0
SAJBER BEZBJEDNOST, PRIVATNOST, OTPORNOST	0,58	5	7	0
PRAVNA OSNOVA	0,86	4	3	0
INOVACIONI EKOSISTEM	0,00	0	5	0

Analiza digitalne spremnosti prema oblastima

Indeksi digitalne spremnosti prema oblastima

4.1.MENADŽMENT

Grad Gradačac je prepoznao značaj digitalnog razvoja i to strateški definisao kroz Strategiju razvoja Grada Gradačac (2023-2027). Digitalni razvoj je postavljen kao ključan element u ostvarivanju poslova Grada i pružanju javnih usluga. SWOT analiza ističe efikasnu javnu administraciju kao "snagu", uz naglasak na započetom procesu digitalizacije servisa i iskorištavanju potencijala IT sektora. Strategija prepoznaje važnost razvoja digitalnih vještina građana, ne ograničavajući se samo na digitalizaciju uprave i servisa. Također, ističe se važnost kreiranja različitih kanala pružanja usluga i modernizacije procesa i servisa putem digitalizacije. U tom smislu postavljen je konkretan i mjerljiv cilj - povećanje broja digitaliziranih procesa sa 0 u 2021. na 5 do 2027. godine. Planirani budžet od 500.000 KM obuhvata digitalizaciju i nabavku opreme, predstavljajući značajan korak prema digitalnoj spremnosti i poboljšanju uslova rada.

Evidentno je da postoji određeni nivo svijesti i prihvatanja digitalnih inicijativa među rukovodećim kadrom, ali još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou. Nedostaci u oblasti "Menadžmenta" uključuju nepostojanje mjerljivih indikatora za praćenje upotrebe savremenih digitalnih tehnologija i nedostatak sistematizovane organizacione jedinice za odgovor izazovima digitalnog razvoja. U zaključku, iako su postignuti značajni koraci, identifikacija nedostataka u menadžmentu i svijesti ukazuje na potrebu za ulaganjem dodatnih napora kako bi se digitalna spremnost Grada Gradačac značajno poboljšala.

4.2.PRUŽANJE USLUGA

Analiza trenutnog stanja za oblast "Pružanje usluga" ukazuje na nedovoljnu primjenu principa korisnički orijentiranog dizajna prilikom razvoja usluga i e-usluga, i sugerije potrebu za fokusom na korisničko iskustvo kako bi se poboljšala efikasnost i zadovoljstvo korisnika. U pogledu komunikacije sa građanima, Gradska uprava koristi različite kanale, uključujući web stranicu, Facebook i eCitizen, pružajući solidnu osnovu za interakciju sa građanima. Međutim, nedostatak detaljne analize e-usluga i njihovog korištenja predstavlja prepreku za identifikaciju problema i potreba korisnika. Ozbiljan nedostatak predstavlja nepostojanje statističkih podataka o korištenju digitalnih usluga i nepostojanje redovnog praćenja zadovoljstva korisnika. Odsustvo analize digitalne interakcije sa korisnicima usluga predstavlja izazov u identifikaciji problema i brzog rješavanja potreba korisnika. JLS Gradačac ima solidnu osnovu za pružanje e-usluga, ali postoji jasna potreba za njihovim daljnjim razvojem i unapređenjem, sa posebnim fokusom na korisničko iskustvo, analizu korištenja te praćenje povratnih informacija od korisnika radi postizanja viših nivoa digitalne spremnosti.

4.3.INTERNI PROCESI

Analiza digitalne spremnosti Grada Gradačac u oblasti interni procesi otkriva značajne izazove i ukazuje na prostor za unapređenje te potrebu za jačim angažmanom u implementaciji reformi i digitalne transformacije u javnoj upravi. Grad Gradačac suočava se s nedostatkom jasno definisanih standardnih procedura za digitalizaciju i optimizaciju e-usluga. Iako postoje različiti digitalni sistemi, uključujući DMS sistem, softver za upravljanje ljudskim resursima (HRM) i GIS, nedostaje cjelokupna vizija o tome kako maksimalno iskoristiti ove alate za unapređenje internih procesa. Analiza, također, ukazuje na potrebu za boljim razumijevanjem kako se ovi digitalni alati koriste u različitim službama i kako se mogu efikasno integrirati kako bi se postigla optimizacija internih procesa. Nedostatak konkretnih informacija o korištenju funkcionalnosti u DMS sistemu i drugim sistemima stvara prepreke u razumijevanju i optimizaciji procesa. Iako se koristi informacioni sistem za

izvještavanje o mjeranju učinka, ključno je osigurati da svi rukovodioci aktivno koriste ovu funkcionalnost za praćenje ključnih pokazatelja uspješnosti. Djelomično mapiranje i digitalizacija poslovnih procesa ukazuju na prostor za unapređenje, posebno kroz identifikaciju ključnih procesa i njihovu digitalizaciju radi povećanja efikasnosti. Interni procesi Grada Gradačac zahtijevaju ulaganje dodatnih napora kako bi se definisale standardne procedure, maksimalno iskoristili postojeći digitalni alati, osigurala efikasnost kroz digitalizaciju ključnih procesa te aktivno praćenje i analiza učinaka.

4.4.ORGANIZACIJSKA KULTURA I VJEŠTINE UPOSLENIKA

Analiza digitalne spremnosti Grada Gradačac u oblasti organizacijske kulture i vještina uposlenika ukazuje na velike izazove i potrebu za značajnim unapređenjem. Indeks digitalne spremnosti za navedenu oblast jasno ukazuje na nužnost daljeg razvoja organizacijske kulture i stjecanja digitalnih vještina među uposlenicima. Ključni izazov predstavlja nedostatak kvalifikovanog IT osoblja, s obzirom na to da Grad Gradačac trenutno ima samo jednog zaposlenog na ovim poslovima, što ozbiljno ograničava kapacitete za uspješnu realizaciju Strategije digitalnog razvoja Grada Gradačac . Dodatno, nedostatak analize potreba za digitalnom pismenošću za svako radno mjesto stvara ozbiljan jaz u razumijevanju i ispunjavanju zahtjeva digitalnog okruženja. Grad Gradačac suočava se i sa nedostatkom ciljanih obuka iz digitalizacije za uposlenike. Osim obuka koje pruža Agencija za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine, ne postoji sistem ciljanih obuka i edukacija usmjerenih na unapređenje digitalnih vještina zaposlenika. Ovo stvara ozbiljan nedostatak u pripremi zaposlenika za zahtjeve digitalne transformacije. Također, nedostatak angažovanja eksternih konsultanata ili stručnjaka iz oblasti IT-a i digitalizacije u protekle tri godine ograničava pristup stručnom znanju i praksama digitalnog sektora što može biti prepreka za efikasnu implementaciju digitalnih inovacija. Kako bi se povećala digitalna spremnost, ključno je hitno adresirati nedostatak kvalifikovanog osoblja, uspostaviti ciljane obuke za digitalne vještine, analizirati potrebe za digitalnom pismenošću te angažovati eksterne stručnjake kako bi se osiguralo adekvatno stručna podrška za uspješnu implementaciju Strategije digitalnog razvoja.

4.5.TEHOLOŠKA INFRASTRUKTURA

Tehnološka infrastruktura Grada Gradačac je solidno razvijena i obuhvata adekvatan data centar, telekomunikacione/računarske mreže, te uređaje za sigurnost. Postojanje sistema za "backup" podataka i "disaster recovery" predstavlja ohrabrujući korak ka osiguranju sigurnosti podataka. Analiza i razmatranje konsolidacije IKT sistema na nivou organizacije i odjela predstavljaju dobru praksu koja bi se trebala nastaviti kako bi se očuvala efikasnost i održivost IKT okvira. Ipak, izazovi se pojavljuju u nedostatku upravljanja interoperabilnošću i vlasništvom nad kodom za posebno razvijene aplikacije što predstavlja prepreku za budući razvoj digitalnih usluga i integraciju sistema. U pogledu razvoja tehnološke infrastrukture i realizacije ključnih koraka prema efikasnijem i održivijem digitalnom okruženju, potrebno je da Grad Gradačac akcenat stavi na upravljanje interoperabilnostima, osiguranju vlasništva nad kodom za aplikacije i nastavak analiziranja i konsolidiranja IKT sistema.

4.6.INFRASTRUKTURA PODATAKA, STRATEGIJA I UPRAVLJANJE

Analiza digitalne spremnosti JLS Gradačac u oblasti upravljanja infrastrukturom podataka ukazuje na potrebu za značajnim unapređenjima. Pozitivan korak predstavlja usvajanje Pravilnika o mjerama zaštite i pristupa podacima Agencije za identifikaciju dokumenata, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine i zaštiti informacionog sistema Grada Gradačac. Međutim, iskustva ukazuju na određene izazove. Pravilnik ne obuhvata sve

aspekte upravljanja podacima, uključujući ključne elemente kao što su prikupljanje, skladištenje, dijeljenje, razmjena i ponovna upotreba. Iako se koriste različiti registri sa osnovnim podacima, pristup njima je često ograničen za građane i treće strane. Nedostatak adekvatnog pristupa podacima, posebno za građane, privatne kompanije i organizacije civilnog društva, predstavlja značajan izazov i ograničava transparentnost i participaciju različitih interesnih grupa. U svrhu ostvarivanja naprednije digitalne spremnosti potrebno je proširenje obuhvata Pravilnika na sve aspekte upravljanja podacima, uz istovremeno ulaganje napora za unapređenje dostupnosti podataka za građane i ostale zainteresirane strane, čime bi se dodatno unaprijedila transparentnost i aktivno uključivanje u procese odlučivanja.

4.7. CYBER SIGURNOST, PRIVATNOST I OTPORNOST

Analiza u oblasti "Cyber sigurnosti, privatnosti i otpornosti" ukazuje na nedovoljnu digitalnu spremnost Grada Gradačac. Unatoč visokoj svijesti o važnosti cyber sigurnosti, privatnosti i otpornosti unutar Grada Gradačac, identificirani su značajni nedostaci. Važno je primijetiti da Grad Gradačac ne posjeduje posebnu organizacionu jedinicu ili određeno osoblje odgovorno za pitanja cyber sigurnosti. Nedostatak formalne sigurnosne politike i smjernica predstavlja ozbiljan izazov u osiguravanju dosljednih praksi zaštite podataka i sistema. Također, nedostaje uspostavljena suradnja s drugim institucijama u kontekstu cyber sigurnosti. Odsustvo organizirane edukacije i obuke iz cyber sigurnosti za zaposlene stvara dodatni nedostatak u jačanju svijesti i znanja o sigurnosnim praksama. Trenutno, IT odjel JLS Gradačac ne provodi testiranje otpornosti nakon razvoja digitalnih usluga, što bi trebalo postati standardna praksa za otkrivanje i rješavanje potencijalnih sigurnosnih izazova. Dodatno, IT odjel ne radi na implementaciji naprednih sigurnosnih rješenja kojima bi se značajno smanjio rizik od sigurnosnih incidenata. U cilju poboljšanja digitalne spremnosti, nužno je uspostaviti specijaliziranu jedinicu za cyber sigurnost, razviti jasne smjernice i politike, poticati suradnju s drugim institucijama, provoditi redovite edukacije za zaposlene te, implementirati testiranje otpornosti i napredna sigurnosna rješenja.

4.8. PRAVNI OSNOV

Analiza digitalne spremnosti Grada Gradačac u oblasti "Pravna osnova" pruža važne uvide i prepoznaje ključne aspekte koji zahtijevaju unapređenje. Grad Gradačac nema adekvatnu pravnu osnovu za provođenje zakona i drugih propisa u kontekstu digitalizacije javne uprave. Pozitivno je što su usvojeni Pravilnik o mjerama zaštite i pristupa podacima Agencije za identifikaciju dokumenata, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine i zaštiti informacionog sistema Grada Gradačac, te Procedure i pravila korištenja sigurnosti i zaštite podataka i IT sistema u službama Grada Gradačac. Ovo predstavlja važan korak prema sigurnom i zakonitom korištenju digitalnih resursa. Sa stanovišta upravnog postupka, kancelarijskog poslovanja i administrativnih taksi važno je usvajanje i primjena Pravilnika o kancelarijskom poslovanju i Odluke o administrativnim taksama. Međutim, evidentan je izostanak dokumentovane regulative koja bi uređivala korištenje novih tehnologija poput Cloud usluga, Smart solutions, IoT, Blockchain ili AI.

4.9. INOVACIJSKI EKOSISTEM

Analiza inovacijskog ekosistema JLS Gradačac otkriva značajne nedostatke koji se ogledaju u nepostojanju dokumentovanih inicijativa, potpisanih sporazuma ili realizovanih projekata u saradnji sa akademskom zajednicom, civilnim društvom i poslovnim sektorom. JLS Gradačac ne dodjeljuje poticaje niti pruža druge oblike podrške učesnicima inovacijskog ekosistema. Osim toga, nedostaje plan za uspostavljanje tehnoloških

inovativnih parkova ili podrške startup tvrtkama na području Grada Gradačac. Unatoč postojećem iskustvu u saradnji sa međunarodnim institucijama, u posljednje tri godine nisu realizovani projekti koji se mogu povezati sa digitalnim razvojem, što ukazuje na potrebu za jačim angažmanom i aktivnostima koje bi podržale razvoj inovacijskog ekosistema, potaknule saradnju sa različitim zainteresovanim stranama, te pružile podršku digitalnim inovacijama i tehnološkom napretku.

4.10 UKUPNA DIGITALNA SPREMNOST GRADA GRADAČAC

Prema usvojenom metodološkom okviru, analiza digitalne spremnosti se vrši u devet oblasti ili indikatora, navedenih u dijelu opisa metodologije. Svaki indikator se procjenjuje odgovorom na unaprijed definisana pitanja. U tabeli ispod prikazan je rezultirajući indeks digitalne spremnosti Grada Gradačac za svaku od oblasti. Bitno je napomenuti da odgovori „DA“ ističu prednosti i mogućnosti kontinuiranog razvoja, dok odgovori „NE“ omogućavaju određivanje prioriteta i oblasti budućeg angažmana.

Na bazi prebrojavanja „Da“ i „Ne“ odgovora, procjena spremnosti za Grad Gradačac prema indikatorima pokazuje da su „Tehnološka infrastruktura“ i „Upravljanje infrastrukturom podataka“ ocijenjeni sa najviše pozitivnih odgovora (po 9), dok najviše negativnih odgovora ima „Tehnološka infrastruktura“ (8), te „Sajber bezbjednost, privatnost, otpornost“ (7).

Nadalje, rezultati pokazuju da samo tri oblasti imaju indeks 1 i više, i to „Pružanje usluga“, „Tehnološka infrastruktura“ i „Upravljanje infrastrukturom podataka, dok su svi ostali indikatori imaju indeks ispod 1. Najlošije su ocijenjeni „Inovacioni ekosistem“ (0,00) i „Organizaciona kultura i vještine zaposlenih“ (0,58). Evidentno je da Grad Gradačac ima potrebu djelovati u svakoj od oblasti, međutim, neophodno je identificirati prioritete na bazi podindikatora za svaki od navedenih indikatora.

Imajući u vidu da je maksimalni mogući indeks za svaku od oblasti iznosi 3,00 u nastavku su izračunati procenti digitalne spremnosti za svaku oblast kao i ukupan prosječan indeks digitalne spremnosti Grada Gradačac.

Oblast	Indeks	Digitalne spremnosti u %
MENADŽMENT	0,80	26,66%
PRUŽANJE USLUGA	1,00	33,33%
INTERNI PROCESI	0,60	20,00%
ORGANIZACIONA KULTURA I VJEŠTINE ZAPOSLENIH	0,60	20,00%
TEHNOLOŠKA INFRASTRUKTURA	1,12	37,33%
UPRAVLJANJE INFRASTRUKTUROM PODATAKA	1,20	40,00%
SAJBER BEZBJEDNOST, PRIVATNOST, OTPORNOST	0,58	19,33%
PRAVNA OSNOVA	0,86	26,66%
INOVACIONI EKOSISTEM	0,00	0,00%
Prosječan Indeks digitalne spremnosti JLS Gradačac / procenat	0,75	25,03%

5. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI SA INDIKATORIMA

5.1.VIZIJA DIGITALNE TRANSFORMACIJ INSTITUCIJE

JLS Gradačac je moderna, transparentna i efikasna lokalna samouprava koja koristi digitalne tehnologije kako bi unaprijedila život svojih građana i pridonijela ekonomskom razvoju.

5.2.STRATEŠKI CILJEVI SA INDIKATORIMA

Strateški ciljevi JLS Gradačac za period od 5 godina su:

STRATEŠKI CILJ 1: Unaprijediti interne IKT kapacitete Grada Gradačac za razvoj e-uprave

Indikator 1.1.: Povećati indeks digitalne spremnosti za oblast tehnološke infrastrukture sa 1,12 na 2,00.

Indikator 1.2.: Povećati indeks digitalne spremnosti za oblast cyber bezbjednost, privatnost i otpornost.

STRATEŠKI CILJ 2: Uspostaviti inovativan i korisnički orijentisan digitalni ekosistem za bezpapirno poslovanje i pružanje e-usluga u Gradu Gradačac

Indikator 2.1.: Povećati indeks digitalne spremnosti za oblast pružanja usluga sa 1,00 na 1,50.

Indikator 2.2. Povećati indeks digitalne spremnosti za oblast internih procesa sa 0,60 na 1,00.

STRATEŠKI CILJ 3: Osnažiti organizacione i ljudske potencijale Grada Gradačac sa ciljem razvoj e-uprave

Indikator 3.1.: Povećati indeks digitalne spremnosti u oblasti organizaciona kultura i vještine zaposlenih sa 0,60 na 1,00.

Indikator 3.2.: Povećati indeks digitalne spremnosti u oblasti menadžment sa 0,80 na 1,00.

6. MJERE I STRATEŠKI PROJEKTI SA INDIKATORIMA

Strateški cilj 1	Unaprijediti interne IKT kapacitete Grada Gradačac za razvoj e-uprave		
Naziv mjere	Temeljita evaluacija postojećih IKT sistema radi identifikacije potrebnih nadogradnji i usklađivanja sa najnovijim tehnološkim standardima.		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Unapređenje tehnološke infrastrukture za JLS Gradačac predstavlja ključni korak u jačanju kapaciteta lokalne samouprave. Modernizacija tehnoloških sistema omogućava efikasnije obavljanje administrativnih zadataka, unapređuje pružanje usluga građanima, i olakšava komunikaciju između različitih sektora unutar grada. Ova investicija ne samo da optimizuje poslovanje lokalne uprave, već i postavlja osnovu za dugoročni tehnološki razvoj i konkurentnost grada u savremenom digitalnom okruženju.		
Ključni strateški projekti	1.1.1. Unapređenje hardverske infrastrukture 1.1.2. Nadogradnja Server sale		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Nivo raspoloživosti hardverske infrastrukture	70% (zadovoljava trenutne potrebe JLS Tuzla)	100% (potpuna raspoloživost hardverske infrastrukture)
	Nivo usaglašenosti Server sale sa važećim propisima i standardima	Server sala kompletirana 80%. Nedostaje vatrodojava i rezervno napajanja električnom energijom	Server sala kompletirana 100%
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	150.000 KM (budžet i donatori)		
Period implementacije mjere	2024 – 2028.		
Nosioci mjere	Uprava JLS Gradačac, Radna grupa, IT Odjel		

Strateški cilj 1	Unaprijediti interne IKT kapacitete Grada Gradačac za razvoj e-uprave		
Naziv mjere	Implementaciju holističkog pristupa koji uključuje osnaživanje tehničkih sigurnosnih mjera, kontinuiranu obuku zaposlenika o sigurnosnim rizicima, uspostavu stroge politike upravljanja pristupom podacima te aktivno praćenje i odgovor na incidente		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Unapređenje cyber sigurnosti, privatnosti i otpornosti u JLS Gradačac od suštinske je važnosti s obzirom na sveprisutnost digitalnih tehnologija. Ova inicijativa ne samo da čuva osjetljive podatke građana i ojačava povjerenje u rad lokalne uprave, već i osigurava zaštitu od sve kompleksnijih cyber prijetnji. Povećana otpornost na cyber napade štiti ne samo informacije, već i integritet usluga i infrastrukture JLS, čime se osigurava neprekidno pružanje ključnih usluga građanima u digitalnom okruženju.		
Ključni strateški projekti	1.2.1. Implementacija sistema za upravljanje informacionom sigurnosti (eng. Information Security management System) 1.2.2. Procjena ranjivosti i penetracijsko testiranje 1.2.3. Usvajanje i implementacija politike upravljanja podacima koja će definisati pravila za prikupljanje, upravljanje i dijeljenje podataka		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Nivo uspješnosti u implementaciji ISMS (Sistema upravljanja informacionom sigurnošću) mjereno kroz postotak sprovedenih kontrola iz definisanog okvira ISMS-a.	0% nivo sistema za upravljanje informacionom sigurnošću	100% nivo sistema za upravljanje informacionom sigurnošću
	Nivo usklađenosti sa preporukama iz rezultata procjene ranjivosti i penetracijskog testiranja	0% (nema procjenjene rezultata ranjivosti i penetracijskog testiranja)	100% (sve identifikovane ranjivosti su adresirane i sprovedene preporučene sigurnosne mjere)
	Nivo usklađenosti sa politikom upravljanja podacima	0% (ne postoji uspostavljena politika upravljanja podacima)	100% (potpuna usklađenost sa svim aspektima politike upravljanja podacima, uključujući sigurnost, privatnost, pristupačnost i integritet podataka)

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	70.000 KM (budžet i donatori)
Period implementacije mjere	2024 – 2028.
Nosioci mjere	Uprava JLS Gradačac, Radna grupa

Strateški cilj 2	Uspostaviti inovativan i korisnički orijentisan digitalni ekosistem za bezpapirno poslovanje i pružanje e-usluga u Gradu Gradačac.		
Naziv mjere	Uspostava ambijenta za uvođenja digitalnih usluga i servisa prema građanima i poslovnom sektoru		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Uprava ima ključnu ulogu u vođenju procesa digitalizacije, no isto tako treba prepoznati važnost aktivnog uključivanja građana i poslovnog sektora kako bi osigurala da digitalni servisi adekvatno odražavaju stvarne potrebe i očekivanja korisnika. Metodologija dizajna usmjerena na korisnike stavlja naglasak na razumijevanje stvarnih potreba i iskustava korisnika u oblikovanju i poboljšanju javnih usluga. Kroz dijalog s građanima i poslovnim subjektima, uprava može prikupiti relevantne informacije, identificirati prioritete i zajedno s korisnicima oblikovati digitalne servise koji su intuitivni, prilagođeni stvarnim potrebama te pružaju maksimalnu vrijednost zajednici. U ovom procesu je važno uključiti i građane i građanke te marginalizovane grupe.		
Ključni strateški projekti	<p>2.1.1. Identificirati najčešće korištene usluge i servise JLS Gradačca, kako od strane građana tako i od strane privrednih subjekata</p> <p>2.1.2. Redizajnirati web stranicu JLS Gradačac koja omogućava implementaciju digitalnih usluga Nivoa 3 po principima WCAG (Web Content Accessibility Guidelines)</p>		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Nivo pristupačnosti digitalnih usluga i servisa	Procjenjena pristupačnost e-usluga je 10% mjereno kroz broj korisnika e-usluga	70% pristupačnost e-usluga u sljedećih 5 godina, mjereno kroz povećanje broja korisnika e-usluga.
	Broj korisnika redizajnirane web stanice i korisnička aktivnost	0 korisnika (u trenutku pokretanja web stranice)	Povećanje broja korisnika za 10% svake godine tokom implementacije strategije.

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	12.000 KM (budžet)
Period implementacije mjere	2024 – 2028.
Nosioci mjere	Uprava JLS Gradačac, Radna grupa

Strateški cilj 2	Uspostaviti inovativan i korisnički orijentisan digitalni ekosistem za bezpapirno poslovanje i pružanje e-usluga u Gradu Gradačac.		
Naziv mjere	Unapređenje i digitalizacija poslovnih procesa		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Digitalna transformacija javne uprave značajno zavisi od optimizacije internih procesa. Kvalitetni interni procesi omogućavaju efikasnije pružanje usluga građanima putem automatizacije i smanjenja administrativnih barijera, doprinoseći većoj transparentnosti i kvalitetu usluga. Uvođenjem digitalnih sistema postiže se smanjenje operativnih troškova, povećava se fleksibilnost prilagođavanja promjenama i jača sigurnost informacija. Ključnu ulogu u ovom procesu ima gradonačelnik i radna grupa koji su najodgovorniji za implementaciju, monitoring i evaluaciju procesa digitalizacije u JLS Gradačac.		
Ključni strateški projekti	2.2.1. Korištenje svih funkcionalnosti DMS sistem (DocuNova) (uključujući razvrstavanje i upravljanje podacima razvrstanim po spolu i drugim socio-ekonomskim karakteristikama) 2.2.2. Digitalizacija arhive JLS Gradačac 2.2.3. Digitalizacija pet (5) usluga za koje korisnici imaju najviše zahtjeva vodeći računa o ravnopravnom pristupu i univerzalnom dizajnu.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Procenat usvajanja funkcionalnosti DMS sistema za sve službe u JLS Gradačac	70% procjenjeno trenutno korištenje svih funkcionalnosti DMS sistem unutar JLS Gradačac	100% korištenje svih funkcionalnosti DocuNove unutar JLS Gradačac
	Postotak arhive koji je digitalizovan (%)	Procjenjena trenutna digitalizacija je 25%	100% digitalizovana arhiva u skladu sa međunarodnim standardima

	Broj usvojenih e-servisa	0 digitalnih usluga	5 funkcionalnih i dostupnih usluga
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	20.000 KM (budžet i donatori)		
Period implementacije mjere	2024 – 2028.		
Nosioci mjere	Uprava JLS Gradačac, Radna grupa		

Strateški cilj 2	Uspostaviti inovativan i korisnički orijentisan digitalni ekosistem za bezpapirno poslovanje i pružanje e-usluga u Gradu Gradačac.		
Naziv mjere	Unapređenja infrastrukture podataka u svrhu razmjene unutar JLS Gradačac kao i sa svim eksternim stejkholderima		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Unapređenje upravljanja infrastrukturom podataka u digitalizaciji JLS Gradačac znači efikasnu infrastrukturu podataka koja osigurava efikasno prikupljanje, skladištenje i obradu informacija, što je temelj za donošenje informiranih odluka u lokalnoj samoupravi. Takođe, poboljšava transparentnost i pristup podacima, omogućavajući građanima i drugim zainteresovanim stranama lakši pristup relevantnim informacijama. Upravljanje podacima takođe optimizuje različite sektore unutar grada, podržava analitiku podataka i olakšava implementaciju inovativnih digitalnih rešenja. Kroz unapređenje infrastrukture podataka, JLS Gradačac ne samo da podiže efikasnost i odgovornost lokalne uprave, već stvara osnovu za daljnji tehnološki razvoj grada u eri digitalne transformacije. Potrebno je obratiti posebnu pažnju na podatke razvrstane po spolu i drugim socio-demografskim karakteristikama.		
Ključni strateški projekti	2.3.1. Uspostava platforme za interno i eksterno upravljanje i dijeljenje podatak. 2.3.2. Implementacija Geografskog informacionog sistema (GIS) vodeći računa o inkluzivnom i participatornom dizajnu.		
	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Vrijeme pristupa podacima u centralizovanom sistemu dijeljenja podataka	Vrijeme pristupa podacima od trenutka zahtjeva do stvarnog dobijanja podataka	Vrijeme pristupa podacima od trenutka zahteva do stvarnog dobijanja

		od centralizovanog sistema je 5 sek	podataka od centralizovanog sistema je ispod 1 sek.
	Nivo implementacije Geografskog informacionog sistema (GIS)	20% (Djelimično korišćenje GIS-a bez potpune integracije u organizacione procese)	100% (Potpuna integracija i optimalno korišćenje GIS-a u organizaciji)
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	120.000 KM (budžet i donatori)		
Period implementacije mjere	2024 – 2028.		
Nosioci mjere	Uprava JLS Gradačac, Radna grupa, IT Odjel		

Strateški cilj 2	Uspostaviti inovativan i korisnički orijentisan digitalni ekosistem za bezpapirno poslovanje i pružanje e-usluga u Gradu Gradačac.
Naziv mjere	Razvoj pravilnika koji će podržavati ključne aspekte digitalne uprave, uključujući elektronski potpis, elektronski identitet, elektronske dokumente i zaštitu podataka.
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Implementacija odgovarajućeg okvira i razvoj pravilnika za podršku ključnim aspektima digitalne uprave, kao što su elektronski potpis, elektronski identitet, elektronski dokumenti i zaštita podataka, od izuzetne su važnosti za JLS Gradačac. Navedeni koraci ne samo da unapređuju efikasnost administrativnih procesa, već i stvaraju sigurno i pouzdano okruženje za digitalne usluge građanima. Elektronski potpisi i identiteti olakšavaju građanima pristup javnim uslugama, dok pravilnici o elektronskim dokumentima i zaštiti podataka osiguravaju sigurno rukovanje informacijama. Ovaj strateški pristup postavlja osnovu za modernizaciju javne uprave i pruža pouzdan okvir za siguran i transparentan digitalni razvoj JLS Gradačac.
Ključni strateški projekti	2.4.1 Izraditi pravilnike za ključne aspekte digitalne uprave: elektronski potpis, elektronski identitet, elektronski dokumenti i zaštita podataka uvažavajući principe rodne ravnopravnosti i jednakih mogućnosti.

	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Nivo usvajanja i implementacije pravilnika za ključne aspekte digitalne uprave: elektronski potpis, elektronski identitet, elektronski dokumenti i zaštita podataka	0% (pravilnici nisu usvojeni i implementirani)	100% (svi pravilnici koji su ključni za digitalnu upravu su usvojeni i implementirani)
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	5.000 KM (budžet i donatori)		
Period implementacije mjere	2024 – 2028.		
Nosioci mjere	Uprava JLS Gradačac, Radna grupa, IT Odjel, Pravna služba.		

Strateški cilj 3	Osnažiti organizacione i ljudske potencijale Grada Gradačac sa ciljem razvoj e-uprave		
Naziv mjere	Uspostava snažnog administrativnog okvira za koordinaciju i praćenje implementacije Strategije		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	U procesu digitalizacije, uloga menadžmenta je ključna u oblikovanju, vođenju i usklađivanju organizacije s brzim tehnološkim promjenama. Menadžment ima zadatak postavljanja jasnih strategija digitalne transformacije, definisanja prioriteta, te osiguravanja resursa i podrške potrebne za uspješno sprovođenje inicijativa. Ključna odgovornost menadžmenta je stvaranje kulture inovacija i digitalne spremnosti unutar organizacije, potičući zaposlene na prihvatanje novih tehnologija i radnih metoda. Kroz aktivno vođenje, menadžment postavlja temelje za uspješnu integraciju digitalnih rješenja, optimizaciju poslovnih procesa te povećanje ukupne efikasnosti i konkurentske prednosti organizacije u digitalnom dobu.		
Ključni strateški projekti	3.1.1. Osnivanje Radne grupe za digitalizaciju kao tijela koji će koordinisati i nadzirati provedbu digitalne transformacije JLS Gradačac		
	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Efikasnost uspostavljanja radne grupe za digitalizaciju	0% (radna grupa nije osnovana)	100% (radna grupa uspješno obavlja svoje zadatke)

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	0,00 KM (budžet i donatori)		
Period implementacije mjere	2024 – 2028.		
Nosioci mjere	Uprava JLS Gradačac, Radna grupa		
Strateški cilj 3	Osnažiti organizacione i ljudske potencijale Grada Gradačac sa ciljem razvoj e-uprave		
Naziv mjere	Promovisanje pozitivne organizacijske kulture koja podržava ulaganje u obuku zaposlenika neophodnih za digitalizaciju		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Organizacijska kultura i vještine zaposlenika igraju ključnu ulogu u digitalizaciji javnog sektora. Pozitivna kultura podržava prihvatanje promjena, potiče inovacije i saradnju među timovima. Kreativnost zaposlenika, brza prilagodba tehnološkim promjenama te fokus na korisnike postaju od suštinskog značaja. JLS Gradačac treba ulagati u obuku i razvoj zaposlenika kako bi im osigurala potrebne vještine za rad u digitalnom okruženju. Sigurnost podataka, etičko postupanje, i jasna korisnička orijentacija su ključni elementi koji doprinose uspjehu digitalne transformacije.		
Ključni strateški projekti	3.2.1. Formulisanje sveobuhvatnog plana i programa kontinuirane i profesionalne edukacije zaposlenika s fokusom na unapređenje digitalnih vještina.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj zaposlenika koji su završili obuku i edukaciju za unapređenje digitalnih vještina.	25% zaposlenika koji je prošao obuku za unapređenje digitalnih vještina	100% zaposlenika koji su prošli najmanje jednu obuku za unapređenje digitalnih vještina.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	20.000 KM (budžet i donatori)		
Period implementacije mjere	2024 – 2028.		
Nosioci mjere	Uprava JLS Gradačac, Radna grupa, Odjel ljudskih resursa		

Strateški cilj 3	Osnažiti organizacione i ljudske potencijale Grada Gradačac sa ciljem razvoj e-uprave		
Naziv mjere	Uspostava digitalnog ekosistema		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Povezivanje sa Univerzitetom u Tuzli kao geografski najbližem akademskom centru, kao i sa drugim naučnim i obrazovnim institucijama, nevladinim sektorom, međunarodnim organizacijama kao i privatnim sektorom.		
Ključni strateški projekti	3.3.1. Potpisani sporazumi o saradnji sa svim relevantnim subjektima koji su relevantni za proces digitalizacije i digitalne transformacije.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Nivo partnerskih odnosa i saradnje iz domene digitalizacije i digitalne transformacije.	Univerzitet u Tuzli - 0 sporazuma Fakulteti u Tuzli - 0 sporazuma Privatne i softverske kompanije - 0 sporazuma Međunarodne organizacije i NVO - 0 sporazuma	Univerzitet u Tuzli - 1 sporazum Fakulteti u Tuzli - 1 sporazum Privatne i softverske kompanije - 1 sporazum Međunarodne organizacije i NVO - 2 sporazuma
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	0 KM (budžet i donatori)		
Period implementacije mjere	2024 – 2028.		
Nosioci mjere	Uprava JLS Gradačac, Radna grupa		

7. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA IMPLEMENTACIJU, PRAĆENJE I EVALUACIJU

Institucionalni okvir za implementaciju, praćenje i evaluaciju digitalizacije u Jedinicama lokalne samouprave (JLS) ključan je za uspješno ostvarivanje digitalne transformacije. Institucionalni okvir treba osigurati jasnu strukturu, definirane zadatke i odgovornosti, te mehanizme praćenja i evaluacije kako bi se osigurala efikasna i transparentna implementacija digitalizacije.

Strategijski koncept institucionalnog okvira

Sa ciljem postizanja sinergije između važećih strateških dokumenata, proces formiranja glavnih strateških prioriteta Općine Gradačac za period 2024.-2026. fokusiraće se na četiri ključna dokumenta koja su oblikovala strategijski pristup:

1. Izvještaj Procjene digitalne spremnosti JLS Gradačac, decembar 2023. USAID BiH
2. Strategija razvoja Federacije BiH 2021.-2027. godina
3. Strategija razvoja Tuzlanskog kantona za period 2021.-2027. godina
4. Strategija razvoja Grada Gradačac 2023-2027.godina

Rezultati Procjene digitalne spremnosti ukazali su na ključne potrebe i prioritete unutar Općine Gradačac, a ti nalazi jasno su povezani s definiranim strateškim ciljevima u prethodno spomenutim dokumentima. U skladu s tim, identificirani su konkretne strateške projekte i radnje koji su nužni za ostvarivanje postavljenih ciljeva. Za svaki pojedinačni strateški projekt, određeni su prioritete i mjere koje su temeljene na identificiranim potrebama. Definirani su i mjerljivi indikatori očekivanih ishoda i rezultata, uz naglašavanje relevantnih vrijednosti polazne tačke. Svaki prioritet prate i gruba procjena finansijskih sredstava, kao i vremenski okvir za provedbu, odnosno ostvarivanje cilja u razdoblju od 2024. do 2026. godine.

Navedena "Mapa puta" nije samo statičan dokument već se planira prerasti u interni strateški dokument Općine Gradačac - Strategiju digitalne transformacije. Ova strategija obuhvatit će ne samo digitalnu transformaciju organa uprave Općine već će naglasiti i povezivanje s širom zajednicom, uključujući građane, privredne subjekte i različite usluge pružane na teritoriji JLS Gradačac. Da bi se osigurala uspješna implementacija, navedeni nalazi Procjene, Glavni strateški prioritete i Mapa puta trebaju se direktno odraziti i izraziti u namjeri za njihovo provođenje kroz interne dokumente Općine Gradačac. Ovi dokumenti uključuju revidiranu i usklađenu Strategiju razvoja Grada Gradačac 2021.-2027., Godišnje planove rada Općine Gradačac i stručnih službi za godine 2024., 2025., 2026., dokument okvirnog budžeta 2024.-2026. te godišnje budžete Općine Gradačac za 2024., 2025. i 2026. godinu. Ovaj integrirani pristup osigurat će dosljednost i koordinaciju u ostvarivanju digitalne transformacije unutar Općine Gradačac.

Pregled institucionalnih kapaciteta JLS Gradačac

Radna grupa za digitalizaciju:

JLS Gradačac posjeduje institucionalne kapacitete za formiranje Radne grupe za digitalizaciju. Preporuka je da Radnu grupu uspostavi Gradonačelnik sa operativnim fokusom na digitalizaciju. Grupa bi bila sastavljena od zaposlenika JLS Gradačac iz svih

organizacionih jedinica. Radna grupa će imati jasno definisane zadatke, uloge i odgovornosti članova Radne grupe kako bi se osigurala efikasna koordinacija. Sa druge strane neophodno je da Gradonačelnik i/ili Kolegij Gradonačelnik uspostavi i komisiju kao kontrolni i upravljački organ, zadužen da prati i prima izvještaje predmetne radne grupe o napravljenom progresu u ostvarivanju definisanih strateških ciljeva digitalne transformacije. Idealno bi bilo da članovi ovakve komisije budu i članovi Kolegija uključujući Opštinskog Gradonačelnika. Radna grupa ima sljedeće odgovornosti:

- Kontinuirano praćenje projekata kroz uvođenje sistema praćenja napretka digitalizacijskih projekata.
- Redovno izvještavanje o postignućima, problemima i potrebama kako bi se pravovremeno reagovalo.
- Vandredno izvještavanje o situacijama koje mogu ugroziti provedbu digitalne strategije
- Komunikacija unutar Institucije kroz organizaciju redovnih sastanaka sa relevantnim sektorima kako bi se dijelile informacije i rješavali izazovi.
- Evaluacija Strategije kroz mjesečnu, kvartalnu i godišnju evaluaciju postignuća

IT Odjel

Analizirajući broj i kvalifikacije zaposlenika u IT Odjelu, te ocjenu njihovih tehničkih vještina je pokazala da JLS Gradačac trenutno ima samo dva zaposlena u IT odjelu i to: Stručni saradnik za informatiku i Viši samostalni referent za koordinaciju rada namjenskih softvera. Stim u vezi, JLS Gradačac trenutno nema dovoljno obučenog i kvalifikovanog osoblja koje bi moglo realizovati strategiju digitalnog razvoja.

Procjena kapaciteta IT infrastrukture i softverskih resursa:

JLS Gradačac ima solidno razvijenu tehnološku infrastrukturu, uključujući adekvatan data centar, telekomunikacione/računarske mreže i uređaje za sigurnost kao i sistem za "backup" podataka i "disaster recovery." Za implementaciju mjera iz Digitalne strategije potrebno je uspostavljanje naprednih funkcionalnosti DMS-a (DocuNova) odnosno prelazak kompletne administracije JLS Gradačac sa DocuNova 2 na DocuNova 3 – što je u toku. Problem predstavlja nedostatak upravljanja interoperabilnošću i vlasništva nad kodom za posebno razvijene aplikacije što predstavlja izazov u kontekstu budućeg razvoja digitalnih usluga i integracije.

Administrativne službe:

Organizacione jedinice u saradnji sa IT Odjelom imaju kapacitet sa na nivou JLS Gradačac izvrše analizu radnih tokova (svako za svoj odjel) koja se odnosi na detaljnu analiza postojećih procedura i radnih tokova sa ciljem prepoznavanja prostora za digitalizaciju. Radna grupa ima kapacitet da identifikuje resurse i osoblje relevantno za implementaciju digitalnih rješenja, uključujući potrebe za dodatnom obukom.

Finansijska služba:

Vezano za procjena finansijskih sredstava sa ciljem utvrđivanje dostupnih finansijskih sredstava za implementaciju digitalizacije, JLS Gradačac ima odobreno 500.000 KM za Projekat unapređenja rada javne uprave i planirani budžet od 500.000 KM, koji obuhvata digitalizaciju i nabavku opreme. Trenutno nisu dostupne informacije o mogućnostima apliciranja JLS Gradačac za dodatna sredstva iz fondova ili programa podrške koji

podržavaju digitalizaciju ali bi trebale biti razmotrene i uvrštene u Akcioni plan Strategije kako bi se maksimizirali očekivani učinci realizacije strateškog dokumenta.

Odjel ljudskih resursa:

JLS Gradačac u svojoj organizacionoj strukturi ima Odjel ljudskih resursa, tako da ima adekvatne kapacitete za kreiranje planiranja obuka za zaposlenike koje su neophodne kako bi se osigurala adekvatna upotreba digitalnih alata. Glavni cilj ljudskih resursa predstavlja razvoj sistemskih programa osnaživanja zaposlenika za rad u digitalnom okruženju.

8.AKCIONI PLAN ZA TRI GODINE

Strateški cilj 1: Unaprijediti interne IKT kapacitete Grada Gradačac za razvoj e-uprave									
Mjera: Temeljita evaluacija postojećih IKT sistema radi identifikacije potrebnih nadogradnji i usklađivanja s najnovijim tehnološkim standardima									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJI2	Usvaja se	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
					(Da/Ne)	Izvori	God 1 2024	God 2 2025	God 3 2025
Unapređenje hardverske infrastrukture	2024 - 2026	Hardverska infrastruktura koja u potpunosti zadovoljava potrebe JLS Gradačac	Radna grupa, Odsjek za IT			Budžetska sredstva	20.000	15.000	15.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	20.000 KM	15.000 KM	15.000 KM
Nadogradnja Server sale	2024 - 2025	Kompletirana Server sala po svim međunarodnim standardima	Radna grupa, Odsjek za IT			Budžetska sredstva	50.000	50.000	
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	50.000 KM	50.000 KM	0.00

Strateški cilj 1: Unaprijediti interne IKT kapacitete Grada Gradačac za razvoj e-uprave

Mjera: Implementaciju holističkog pristupa koji uključuje osnaživanje tehničkih sigurnosnih mjera, kontinuiranu obuku zaposlenika o sigurnosnim rizicima, uspostavu politike upravljanja pristupom podacima te aktivno praćenje i odgovor na incidente.

Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizac. dio)	PJI2	Usvaja se	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
					(Da/Ne)	Izvori	God 1 2024	God 2 2025	God 3 2025
Usvajanje i Implementacija sistema za upravljanje informacionom sigurnosti ISMS (eng. Information Security management System)	2024 - 2025	Potpuno implementiran sistem za upravljanje informacionom sigurnosti ISMS	Radna grupa, Odsjek za IT			Budžetska sredstva	25.000	30.000	
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	25.000	30.000	0.00
Procjena ranjivosti i penetracijsko testiranje na godišnjem nivou	2024 - 2026	Odobrena i uspostavljena procjena ranjivosti i penetracijsko testiranje na godišnjem nivou	Radna grupa, Odsjek za IT			Budžetska sredstva	5.000 KM	5.000 KM	5.000 KM
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	5.000	5.000	5.000
Usvajanje i implementacija politike upravljanja podacima koja će definisati pravila za prikupljanje, upravljanje i dijeljenje podataka	2024 - 2026	Potpuna usklađenost sa svim aspektima politike upravljanja podacima, uključujući sigurnost, privatnost, pristupačnost i integritet podataka)	Radna grupa, Odsjek za IT			Budžetska sredstva			
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	0.00	0.00	0.00

Strateški cilj 2: Uspostaviti inovativan i korisnički orijentisan digitalni ekosistem za bezpapirno poslovanje i pružanje e-usluga u Gradu Gradačac									
Mjera: Uspostaviti ambijent za uvođenje digitalnih usluga I servisa prema građanima i poslovnom sektoru									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizac. dio)	PJI2	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2024	God 2 2025	God 3 2026
Identificirati najčešće korištene usluge i servise JLS Gradačca, kako od strane građana tako i od strane privrednih subjekata	2024	60% pristupačnost e-usluga u sljedećih 5 godina, mjereno kroz povećanje broja korisnika e-usluga	Radna grupa, IT odjel, Stučna služba			Budžetska sredstva			
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
Ukupno	0.00	0.00	0.00						
Redizajnirati web stranicu JLS Gradačac koja omogućava implementaciju digitalnih usluga Nivoa 3	2024	Potpuna funkcionalnost web stranice JLS Gradačac	Radna grupa, IT odjel			Budžetska sredstva	12.000		
						Kreditna sredstva	0		
						Sredstva EU	0		
						Ostale donacije	0		
						Ukupno	12.000	0.00	0.00

Strateški cilj 2: Uspostaviti inovativan i korisnički orijentisan digitalni ekosistem za bezpapirno poslovanje i pružanje e-usluga u Gradu Gradačac									
Mjera: Unapređenje i digitalizacija poslovnih procesa									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizac. dio)	PJI2	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2024	God 2 2025	God 3 2026
Korištenje svih funkcionalnosti DMS sistem koje će biti obavezno za sve službe u JLS Gradačac	2024	Svi odjeli unutar JLS Gradačac u potpunosti koriste punu funkcionalnost DocuNove	Radna grupa, IT odjel			Budžetska sredstva			
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			

						Ostala sredstva			
						Ukupno	0.00	0.00	0.00
Digitalizacija arhive JLS Gradačac	2025	100% digitalizacija arhive JLS Gradačac	Radna grupa, IT odjel, sve službe			Budžetska sredstva	2.000	2.000	2.000
						Kreditna sredstva	0		
						Sredstva EU	0		
						Ostale donacije	0		
						Ukupno	2.000	2.000	2.000
Digitalizacija pet (5) usluga za koje korisnici imaju najviše zahtjeva	2027	Nivo 3 usluga - Dvosmjerna komunikacija: interaktivno ispunjavanje i podnošenje elektronskog obrasca. Ispunjavanjem formulara pokreće se pojedina usluga	Radna grupa, IT odjel			Budžetska sredstva	4.000	5.000	5.000
						Kreditna sredstva	0		
						Sredstva EU	0		
						Ostale donacije	0		
						Ukupno	4.000	5.000	5.000

Strateški cilj 2: Uspostaviti inovativan i korisnički orijentisan digitalni ekosistem za bezpapirno poslovanje i pružanje e-usluga u Gradu Gradačac.

Mjera: Unapređenja infrastrukture podataka kroz mogućnost razmjene podataka unutar JLS Gradačac kao i sa svim eksternim stakeholderima

Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJI2	Usvaja se	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
					(Da/Ne)	Izvori	God 1 2024	God 2 2025	God 3 2025
Uspostava platforme za interno i eksterno upravljanje i dijeljenje podataka	2024 - 2026	Vrijeme pristupa podacima od trenutka zahteva do stvarnog dobijanja podataka od centralizovanog sistema je ispod 1 sek.	Radna grupa, Odsjek za IT			Budžetska sredstva	20.000	20.000	
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
Ukupno						20.000	20.000	0.00	

Nivo implementacije Geografskog informacionog sistema (GIS)	2024	Potpuna integracija i optimalno korišćenje GIS-a u JLS Gradačac	Radna grupa, Odsjek za IT			Budžetska sredstva	80.000 KM		
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
Ukupno	80.000	0.00	0.00						

Strateški cilj 2: Uspostaviti inovativan i korisnički orijentisan digitalni ekosistem za bezpapirno poslovanje i pružanje e-usluga u Gradu Gradačac.

Mjera: Razvoj pravilnika koji će podržavati ključne aspekte digitalne uprave, uključujući elektronski potpis, elektronski identitet, elektronske dokumente i zaštitu podataka.

Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJ12	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2024	God 2 2025	God 3 2025
Izraditi pravilnik za ključne aspekte digitalne uprave: elektronski potpis, elektronski identitet, elektronski dokumenti i zaštita podataka	2024 - 2026	Usvajeni i implementirani pravilnici koji regulišu ključne aspekte digitalne uprave: elektronski potpis, elektronski identitet, elektronski dokumenti i zaštita podataka	Radna grupa, Odsjek za IT			Budžetska sredstva	2.000	2.000	1.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
Ukupno	2.000	2.000	1.000						

Strateški cilj 3: Osnažiti organizacione i ljudske potencijale Grada Gradačac sa ciljem razvoj e-uprave

Mjera: Uspostaviti snažan administrativni okvir za koordinaciju i praćenje implementacije Strategije

Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJ12	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2024	God 2 2025	God 3 2026
Osnivanje osnivanje radne grupe za digitalizaciju kao	2024	Radna grupa formirana i uspješno				Budžetska sredstva			

tijela koji će koordinirati i nadzirati provedbu digitalne transformacije JLS Gradačac.		obavlja svoje zadatke	Gradonačelnik Stručna služba Gradonačel.			Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	0.00	0.00	0.00

Strateški cilj 3: Osnajiti organizacione i ljudske potencijale Grada Gradačac sa ciljem razvoj e-uprave									
Mjera: Provisanje pozitivne organizacijske kulture koja podržava ulaganje u obuku zaposlenika neophodnih za digitalizaciju									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizac. dio)	PJI2	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2024	God 2 2025	God 3 2025
Formulisanje sveobuhvatnog plana i programa kontinuirane i profesionalne edukacije zaposlenika s fokusom na unapređenje digitalnih vještina.	2024 - 2026	Svi zaposlenici JLS Gradačac su prošli najmanje jednu obuku za unapređenje digitalnih vještina	Radna grupa, Odjel ljudskih resursa			Budžetska sredstva	7.000	7.000	6.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	7.000	7.000	6.000

Strateški cilj 3: Osnajiti organizacione i ljudske potencijale Grada Gradačac sa ciljem razvoj e-uprave									
Mjera: Uspostava digitalnog ekosistema									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizac. dio)	PJI2	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2024	God 2 2025	God 3 2025
Uspostavljena saradnja sa ključnim vanjskim akterima relevantnim za	2024 - 2026	Dokumentovani ugovori / memoradnumi o saradnji / razmjevanju sa akademskom	Radna grupa, Odsjek za IT			Budžetska sredstva			
						Kreditna sredstva			

proces digitalizacije		zajednicom, civilnim društvom i poslovnim sektorom.				Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	0.00	0.00	0.00

Ukupni iznosi planiranih finansijskih sredstava za realizaciju Akcionog plana

Ukupni iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM po strateškom cilju.	God 1	God 2	God 3	UKUPNO
Izvor: Budžetska sredstva	2024	2025	2025	2024 - 2026
STRATEŠKI CILJ 1: Ojačati interne IKT kapacitete Grada Tuzla za razvoj e-uprave	100.000 KM	100.000 KM	20.000 KM	220.000 KM
STRATEŠKI CILJ 2: Uspostaviti interoperabilan i korisnički orijentisan okvir za bezpapirno poslovanje uprave i pružanje e-usluga u Gradu Tuzla	120.000 KM	29.000 KM	8.000 KM	157.000 KM
STRATEŠKI CILJ 3: Ojačati organizacione i ljudske kapacitete Grada Tuzla za razvoj e-uprave	7.000 KM	7.000 KM	6.000 KM	20.000 KM
Ukupni iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM po godini / Ukupna planirana sredstva.	227.000 KM	136.000 KM	34.000 KM	397.000 KM